

Կազմակերպություններին պատկանող հողակտորներ, որից	505	264.68	13225.79	505	264.68	13572.26	0	0	346.47
լուծարվածներին և սնանկներին պատկանող հողակտորներ	29	57.44	2870.22	29	57.44	2870.22	0	0	0
հաշվետվություն չներկայացրածների և պատկանող հողակտորներ	11	3.24	161.90	11	3.24	161.90	0	0	0
Կազմակերպություններ, որից	266	264.68	13225.79	266	264.68	13572.26	0	0	346.47
լուծարվածներ և սնանկներ	18	57.44	2870.22	18	57.44	2870.22	0	0	0
հաշվետվություն չներկայացրածներ	8	3.24	161.90	8	3.24	161.90	0	0	0
Ընդամենը հողակտորներ	16583	774.56	38703.77	21704	1109.89	41335.18	5121	335.33	2631.41
2018թ.-ի	Կադաստր			Համայնքապետարան			Տարբերություն		
	քանակ	մակերես (հա)	հողի հարկ (հազ. դրամ)	քանակ	մակերես (հա)	հողի հարկ (հազ. դրամ)	քանակ	մակերես (հա)	հողի հարկ (հազ. դրամ)
Ֆիզիկական անձանց պատկանող հողակտորներ	17065	543.53	27159.68	21540	856.69	28138.63	4475	313.16	978.95
Կազմակերպություններին պատկանող հողակտորներ, որից	546	269.48	13465.65	546	269.48	13881.32	0	0	415.67
լուծարվածներին և սնանկներին պատկանող հողակտորներ	35	56.73	2834.74	35	56.73	2834.74	0	0	0
հաշվետվություն չներկայացրածների և պատկանող հողակտորներ	14	3.81	190.38	14	3.81	190.38	0	0	0
Կազմակերպություններ, որից	270	269.48	13465.65	270	269.48	13881.32	0	0	415.67
լուծարվածներ և սնանկներ	16	56.73	2834.74	16	56.73	2834.74	0	0	0
հաշվետվություն չներկայացրածներ	10	3.81	190.38	10	3.81	190.38	0	0	0
Ընդամենը հողակտորներ	17611	813.01	40625.3	22086	1126.17	42019.95	4475	313.16	1394.62
Պարզվել է, որ ֆիզիկական անձանց պատկանող հողակտորների քանակների տարբերությունները պայմանավորված է									

դեռևս հարկային տեսչությունից հողի հարկի բազաները համայնքապետարանին փոխանցելու ընթացքում ավել հողամասերի առկայությամբ՝ որոնց 1հա-ի կադաստրային արժեքը հողի հարկի բազայում նշված է եղել 50,0 հազ. դրամ, հողակտորների մակերեսների սխալ տվյալների առկայությամբ, ինչպես նաև ընդհանուր բաժնային սեփականություն հանդիսացող հողատարածքների յուրաքանչյուր բաժնեմաս որպես առնձին միավոր հաշվառելու հանգամանքով, իսկ կազմակերպությունների հողի հարկի չափի տարբերությունները պայմանավորված է հիմնականում տվյալ տարվա ընթացքում հողակտորների օտարման և ձեռք բերման հետ:

Համաձայն անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի կողմից տրամադրված տվյալների պետական կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող (չհարկվող) հողակտորների քանակը կազմել է 1556, իսկ մակերեսը՝ 1699.99 հա: Օգտագործման իրավունքով 2017-2018 թթ. տրված է եղել 8 կազմակերպությունների 12 հողակտոր, որից մեկ կազմակերպությունը 0.37 հա հողակտորով սնանկ է, իսկ 7 կազմակերպության 11 հողակտորի ընդհանուր մակերեսը կազմել է 193.17 հա 9,652.5 հազ. դրամ հարկի գումարով:

Հեղևանք

Հաշվեքննության ընթացքում ֆիզիկական անձանց հողի հարկի 2017-2018թթ. բազաներում հայտնաբերված անճշտությունների օրինակները (Համայնքի հողի հարկի բազայում չհաշվառված հողակտորներ, համայնքի հողի հարկի բազայում անվանափոխություն չկատարած հողակտորներ) ներկայացվում է աղյուսակի տեսքով. (Հավելվածներ 1-4)

Առաջարկ

Անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի հետ կատարել համայնքի հողի հարկի բազայի ճշտումներ, հայտնաբերել և գրանցել չհաշվառված հողակտորները, կատարել անվանափոխություններ:

3. Իրավաբանական անձանց հողի հարկ

Անհամապատասխանություն

ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի կողմից 01.07.2019թ. ներկայացված համայնքի հողամասերի հաշվառման և գնահատման տվյալների ու համայնքապետարանի իրավաբանական անձանց հողի հարկի 2017-2018թթ. բազաների համեմատման արդյունքում պարզվել է որ, չբավարարելով «Հողի հարկի» մասին ՀՀ օրենքի 13-րդ. հոդվածի պահանջը, որոշ կազմակերպություններ 2017-2018թթ. ընթացքում համայնքապետարան չեն ներկայացրել հողի հարկի կիսամյակային հաշվետվություններ և դուրս են մնացել համայնքի հողի հարկի բազայից չդառնալով համայնքի եկամուտի աղբյուր, որոնց հողի հարկի պարտավորությունները 01.01.2017թ. սկսած ներկայացվում է աղյուսակի տեսքով.

**2017-2018թթ. ընթացքում բնակավայրերի հողի հարկի հաշվետվություններ չներկայացրած
իրավաբանական անձանց հողի հարկի հաշվարկ**

Աղյուսակ-3 /հազ. դրամ/

Հ/Հ	Հարկ վճարողի անվանումը	Հողամասի մակերեսը (հա)	Տարեկան Հարկի Գումարը/ Հաշվետվ. չներկայ. ժամկետի հարկը	Հաշվետվ. ութ. չներ. ժամկետի տույժը 01.12. 2019թ. դրությ.	Հաշվետ. չներկայ. ժամկետի տուգանք 01.12. 2019թ. դրությ.	Վճարումը 01.01. 2017թ.-ից 01.12. 2019թ./ Վճարումը 01.01. 2017թ.- 31.12. 2018թ. դրությ.	Վճարման ենթակա գումարը 01.12. 2019թ. դրությ./ Վճարման ենթակա գումարը 01.01. 2017թ.-ից 01.12. 2019թ. դրությ.	Հաշվարկը չներկայ. ժամկետը: Հաշվարկի ներկայաց. ամսաթիվը
1	“Նարեկ-Դիոնիս” ՍՊԸ	0.456165	22.8 /45.6/	17.2	34.8	57.0 /0/	168.9 /70.6/	2017թ. 1-ին, 2-րդ, 2018թ. 1-ին, 2-րդ կիսամյակ: Հաշվարկները ներկայաց. է 01.04.2019թ
2	“Շիրակ կոմբինատ” ԲԲԸ	0.247752	12.4 /24.8/			0		
	“Շիրակ կոմբինատ” ԲԲԸ	0.261952	13.1 /26.2/			0		
	“Շիրակ կոմբինատ” ԲԲԸ	0.025495	1.3 /2.5/			0		
	Ընդամենը Շիրակ կոմբինատ ԲԲԸ	0.535199	26.7 /53.5/	20.2	23.4	0	278.2 /97.1/	2017թ. 1-ին, 2-րդ, 2018թ. 1-ին, 2-րդ կիսամյակ: Հաշվարկները ներկայաց. է 22.05.2019
3	“Գյումրի կահույք” ԲԲԸ	2.0537	102.6 /205.2/	77.5	205.2	0	2460.2 /488.0/	Չի ներկայ. 2011թ. 2-րդ կիսամյակից ԴԱՀԿ-ում է
4	“Լյուքս-96” ՍՊԸ	0.0096	0.5 /1.0/	0.3	0.8	4.0 /0/	-1.0 /2.1/	2017թ. 1-ին, 2-րդ, 2018թ. 1-ին, 2-րդ կիսամյակ:

								Հաշվարկները ներկայաց. է 17.06.2019թ
5	“Առյա թեքս”ՍՊԸ	0.016908	0.8 /1.7/	0.6	1.7	0	8.6 /4.0/	Չի ներկայ. 2014թ. 2-րդ կիսամյակից
6	“Առևտրի կենտրոն”ՍՊԸ	0.1046	5.2 /10.5/					
	“Առևտրի կենտրոն”ՍՊԸ	0.0129	0.6 /1.3/					
	Ընդամենը “Առևտրի կենտրոն”ՍՊԸ	0.11754	5.8 /11.8/	1.8	7.0	35.2 /29.7/	-3.0 /-9.0/	2017թ. 1-ին, 2-րդ, 2018թ. 1-ին, 2-րդ կիսամյակ: Հաշվարկները ներկայաց. է 27.02.2019
7	Օրինաց երկիր կուսակցություն	0.04	2.0 /3.0/	0.6	1.8	30.9 /28.6/	-1.1 /0.2/	2017թ. 1-ին, 2-րդ, 2018թ. 1-ին կիսամյակ: Հաշվարկները ներկայաց. է 29.08.2018
8	“Մուսալեո-97” ՍՊԸ	0.008	0.4 /0.8/	0	0	0	-13.8 /-14.0/	2017թ. 1-ին, 2-րդ, 2018թ. 1-ին, 2-րդ կիսամյակ: Հաշվարկները ներկայաց. է 04.03.2019
9	“Արմենիե” ՀՄԴ	0.034082	1.7 /0.4/	0.07	0.2	4.0 /0/	-1.3 /0.7/	2018թ. 1-ին կիսամյակ: Հաշվարկները ներկայաց. է 22.02.2019թ
10	“Կահույք» ՓԲԸ	0.377764	18.9 /9.4/					
	“Կահույք» ՓԲԸ	0.15614	7.8 /3.9/					
	Ընդամենը “Կահույք» ՓԲԸ	0.533904	26.7 /13.3/	3.1	13.3	63.2 /63.2	89.8 /29.8/	Չի ներկայացր. 2018թ. 2-րդ կիսամյակից

	Ընդամենը	3.80 5098	190.1 /336.3/	121.5	288.3	194.3 /121.5/	3005.9 - 20.3 /692.5 - 23.1/	
--	----------	--------------	------------------	-------	-------	------------------	---------------------------------------	--

Հեղինակ

Համայնքի հողի հարկի բազայից դուրս մնացած կազմակերպությունների կողմից նախորդ տարիներից կուտակված, համայնքի բյուջե վճարման ենթակա գումարը 01.12.2019թ-ի. դրությամբ կազմել է՝ 3,005.9 հազ. դրամ, իսկ 2017-թթ. այն կազմել է՝ 692.5 հազ. դրամ:

Առաջարկ

Ձեռնարկել միջոցառումներ՝ 2017-2018թթ. ընթացքում համայնքապետարան հողի հարկի կիսամյակային հաշվետվություններ չներկայացրած կազմակերպություններին հողի հարկի բազայում ներառելու և առաջացած հողի հարկի պարտավորությունները մարելու ուղղությամբ:

4. Գույքահարկի վերաբերյալ

Անհամապատասխանություն

Գույքահարկի տարեկան հաշվարկային ցուցանիշները, նախատեսվածն ու փաստացի կատարվածը և բյուջե չվճարված գումարները ըստ տարիների և հարկատեսակների ներկայացվում է աղյուսակի տեսքով.

Գույքահարկ 017-2018թթ.

Աղյուսակ-4 /հազ. դրամ/

Հարկ վճարող	Տարեկան հաշվարկային ցուցանիշ 01.11.2016 թ. դրությամբ	2017թ.		Ենթակա է վճարման 01.11.2016 թ. դրությամբ	Տարեկան հաշվարկային ցուցանիշ 02.11.2017 թ. դրությամբ	2018թ.		Ենթակա է վճարման 02.11.2017 թ. դրությամբ
		պլան	փաստ			պլան	փաստ	
Ֆիզիկական անձ	418,644.6	471,316.5	457,904.5	589,511.3	442,699.8	496,961.0	465,178.7	658,441.3
Իրավաբանական անձ	43,086.7	43,086.7	44,833.1	56,172.6	42,057.9	42,063.2	45,928.5	55,017.2
Ընդամենը	461,731.3	514,403.2	502,737.6	645,683.9	484,757.7	539,024.2	511,107.2	713,458.5

Համայնքի 2017-2018 թթ. բյուջեների գույքահարկի բարձր կատարողականը պայմանավորված է համայնքապետարանի կողմից տարեկան բյուջեների ոչ լիարժեք պլանավորմամբ և իրական ապառքների գումարները նախատեսված պլաններում չներառմամբ, համայնքապետարանը չի բավարարել «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 7-րդ մասի ե) կետի պահանջը այն է՝ «Համայնքի ղեկավարի բյուջետային ուղերձը ներառում է պարտքերի կառուցվածքը, դրանց համեմատական վերլուծությունը նախորդ բյուջետային տարվա փաստացի և ընթացիկ բյուջետային տարվա հաշվարկային համապատասխան ցուցանիշների հետ»:

Հեղևանք

Համայնքի իրավաբանական անձանց 2017թ. գույքահարկի պլանային ցուցանիշը ուղիղ հավասար է նախորդ տարվա (բյուջեների պլանավորման տարվա) հաշվարկային ցուցանիշին՝ 43,086.7 հազ. դրամ է, պլանային ցուցանիշի մեջ ապառքներից ոչ մի մաս չի ներառվել, իսկ փաստացին կազմել է՝ 104.1%, կամ 44,833.1 հազ. դրամ: Իրավաբանական անձանց 2018թ. գույքահարկը տարեկան հաշվարկայինից ավել են պլանավորել ընդամենը 5,3 հազ. դրամ:

Առաջարկ

Համայնքի բյուջեի գույքահարկը պլանավորելիս առաջնորդվել «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 7-րդ մասի ե) կետի պահանջներով, հաշվի առնելով ապառքները և տարեկան հաշվարկային ցուցանիշները:

Համայնքապետարանի դիրքորոշումը

2017թ. և 2018թ. բյուջեները պլանավորելիս ուսումնասիրվել են նախորդ տարիների փաստացի ցուցանիշները, կատարվել է գույքահարկի ապառքների և գերավճարների վերլուծություն, նպատակ ունենալով առանձնացնել հավաքագրման տեսակետից պարզաբանման ենթակա, վիճահարույց ապառքները, որոնք ենթակա են ճշգրտման, պարզաբանման և վերանայման, բյուջեի տվյալ եկամտային հոդվածների պլանավորումը հնարավորինս իրատեսական կատարելու համար: 2017թ. տարեկան հաշվարկային ցուցանիշների համար հիմք հանդիսացող 01.11.2016թ. բազայով գույքահարկի գծով ապառքը կազմել է 369483.7 հազ. դրամ, որից.

ՀՀ կառավարության 25.06.2015թ. 708-Ա որոշմամբ 31.12.2010թ. դրությամբ խոտանված փոխադրամիջոցների ցանկում ներառված փոխադրամիջոցների 2008-2010թթ. ապառքը կազմում է 25685.8 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերանայման:

Բազայում առկա են զգալի քանակությամբ փոխադրամիջոցներ, որոնք 01.01.2011թ.-ից հետո չեն շահագործվել, խոտանման ենթակա են կամ գոյություն չունեն, սակայն ՀՀ ոստիկանության «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության համապատասխան ստորաբաժանման կողմից չեն ներառվել ՀՀ կառավարության 25.06.2015թ. 708-Ա որոշմամբ 31.12.2010թ. դրությամբ խոտանված փոխադրամիջոցների ցանկում, հաշվառումից ժամանակավոր հանված լինելու պատճառաբանությամբ, ինչը տվյալ որոշման մեջ նշված չէ: Կարծում ենք տվյալ կատեգորիայի փոխադրամիջոցները ևս պետք է ներառվեն վերը նշված որոշմամբ խոտանված համարվող

փոխադրամիջոցների ցանկում, որոնց ապառքը կազմում է 96243.2 հազ. դրամ և ենթակա է վերանայման:

Բազայում առկա են որոշ քանակությամբ փոխադրամիջոցներ, որոնք հաշվառումից հանվել են և հաշվառվել այլ համայնքներ մինչև 31.12.2013թ., սակայն տեխնիկական վրիպակների պատճառով 10659.4 հազ. դրամի չափով ապառքները չեն փոխանցվել գնորդին, համաձայն տվյալ ժամանակահատվածում գործող “Գույքահարկի մասի” ՀՀ օրենքի: Համապատասխան ճշգրտման գործընթացը կրում է անընդհատ բնույթ և վերը նշված ապառքները էականորեն կնվազեն:

Բազայում առկա են զգալի քանակությամբ փոխադրամիջոցներ, որոնք.

շահագործման ենթակա չեն կամ գոյություն չունեն և ենթակա են հաշվառումից հանելու խոտանման պատճառով, սակայն սեփականատերերը թյուրիմացաբար հաշվառումից հանել են ժամանակավոր, ինչի հետևանքով առաջացել են գույքահարկի գծով ապառքներ, որպես սեփականություն հաշվառված են մահացած անձանց անունով և հաշվառող մարմնում ժառանգության իրավունքի հիման վրա որևէ մեկին սեփականության իրավունքը փոխանցված չէ, հաշվառվել են այլ երկրներում՝ հիմնականում ՌԴ-ում, սակայն ՀՀ ՃՈ շտեմարանից հաշվառումից չեն հանվել:

Վերը նշված կատեգորիայի փոխադրամիջոցների ապառքը կազմում է 87312.4 հազ. դրամ:

Բազայում առկա են որոշ քանակությամբ շինություններ, որոնք օտարվել են, սակայն տեխնիկական վրիպակների պատճառով 2808.2 հազ. դրամի չափով ապառքները չեն փոխանցվել գնորդին, համաձայն տվյալ ժամանակահատվածում գործող “Գույքահարկի մասի” ՀՀ օրենքի: Համապատասխան ճշգրտման գործընթացը կրում է անընդհատ բնույթ և վերը նշված ապառքները էականորեն կնվազեն:

Վերագրյալով պայմանավորված գույքահարկի գծով հավաքագրման տեսակետից պարզաբանման ենթակա, վիճահարույց ապառքները կազմում են 222709.0 հազ. դրամ:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Գյումրի համայնքից երկար տարիներ բացակայողներին ապառքների վերաբերյալ պատշաճ ծանուցելը գրեթե անհնար է, ինչպես նաև 43775.5 հազ. դրամ գերավճարի առկայությունը, գույքահարկի մասով ապառքները պլանավորվել են 34314.8 հազ. դրամի չափով, ինչը հիմնված է հավաքագրման համար իրատեսական թվերի վրա:

2018թ. տարեկան հաշվարկային ցուցանիշների համար հիմք հանդիսացող 02.11.2017թ. բազայով գույքահարկի գծով ապառքը կազմել է 436263.5 հազ. դրամ, որից.

ՀՀ կառավարության 25.06.2015թ. 708-Ա որոշմամբ 31.12.2010թ. դրությամբ խոտանված փոխադրամիջոցների ցանկում ներառված փոխադրամիջոցների 2008-10թթ. ապառքը կազմում է 25441.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերանայման:

Բազայում առկա են զգալի քանակությամբ փոխադրամիջոցներ, որոնք չեն շահագործվել 01.01.2011թ.-ից հետո, խոտանման ենթակա են կամ գոյություն չունեն, սակայն ՀՀ ոստիկանության “Ճանապարհային ոստիկանություն” ծառայության համապատասխան ստորաբաժանման կողմից չեն ներառվել ՀՀ կառավարության 25.06.2015թ. 708-Ա որոշմամբ 31.12.2010թ. դրությամբ խոտանված փոխադրամիջոցների ցանկում, հաշվառումից ժամանակավոր հանված լինելու պատճառաբանությամբ, ինչը տվյալ որոշման մեջ նշված չէ: Կարծում ենք տվյալ կատեգորիայի փոխադրամիջոցները ևս պետք է ներառվեն վերը նշված որոշմամբ խոտանված համարվող փոխադրամիջոցների ցանկում, որոնց ապառքը կազմում է 104576.3 հազ. դրամ և ենթակա է վերանայման:

Բազայում առկա են որոշ քանակությամբ փոխադրամիջոցներ, որոնք հաշվառումից հանվել են և հաշվառվել այլ համայնքներ մինչև 31.12.2013թ., սակայն տեխնիկական վրիպակների պատճառով 10412.7 հազ. դրամի չափով ապառքները չեն փոխանցվել գնորդին, համաձայն տվյալ ժամանակահատվածում գործող “Գույքահարկի մասի” ՀՀ օրենքի: Համապատասխան ճշգրտման գործընթացը կրում է անընդհատ բնույթ և վերը նշված ապառքները էականորեն կնվազեն: